

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

110 Общинска библиотека, тукъ

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ЛИСТЪ

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се изпраща до редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намира въ ул. „Шуменска“, сръщу Варненската Окр. Пост. Комсия и до печатницата на Добри Тодоровъ и С-ие.

Такса за публикациите е:

За единъ кв. с. м. на 1 стр.: 1) за ед-
платъ 10 ст., за 2 платъ 8 ст. и за
вече, до 10 платъ — по 5 ст., 2) за ед-
кв. с. м. на другите страници за ед-
платъ 4 ст., за два платъ 3 ст. и за
вече, до 10 платъ — 2 1/2 ст. и 3 за
издания на Свободенъ Гласъ по 2
на дума, а за хазновитъ такса —
4 стот.

Абонаментъ за година:
за България 5 лева
за странство 10 „

Абонаментътъ става винаги до края на
годината.

Неплатени писма не се приематъ.
Ръкописи не се връщатъ.

Единъ брой 10 стотинки.

Редакторъ-стопанинъ: **СТ. ИВ. ПЕТКОВЪ**

Единъ брой 10 стотинки.

ВЕЧЕРНИ КУРСОВЕ

по ФРЕНСКИ ЕЗИКЪ.

Отваря П. Момчевъ, учителъ.
Подробности и записване: книжар-
ница *Божилонъ* (на Мусалата)

Извѣстие

На акционерното д-во **Рѣшител-
ность** въ гр. Варна пристигнаха
каменитъ вѣглища

„кардифъ“

и сж складирали въ двора на содо-
вата му фабрика. Цѣни умѣрени.
Отъ управлението.

Д-ръ Г. Клисурски

(старши лѣкаръ въ Марииската бол-ца)

Приема болни всѣкидневно отъ
2—5 ч. слѣдъ, обѣдъ, ул. 27 юлий
сръщу старата Бълг. църква.

Грандъ хотелъ Русия.

Имамъ честь да съобща на почитаемата
публика, че отъ 1 септемвр. т. г., от-
ворихъ въ Варна хотелъ отъ I разредъ
подъ името:

„ГРАНДЪ ХОТЕЛЪ РУСИЯ“

който се намира въ центра на града и
е уреденъ съ всички комфортъ на
днешно време.

Въ него се намира телефонъ, нѣмска и
френска кухня, чистота примѣрна, при-
слуга бърза и цѣни най-умѣрени. Въ
хотела се говорятъ български, френ-
ски, нѣмски и ромънски езици.

Варна.

Съ почитание
Съдържателъ: **И. Лангбергъ.**

Максимъ Ивановъ

ДАНТИСТЪ

Licencie en chirurgie dentaire
улица „Царъ Борисъ“
сръщу аптека **Бораджиевъ.**

ПРѢСНО И ЧИСТО

Норвежско Рибено Масло

анализирано и одобрено отъ Вър-
ховния Медицински Съвѣтъ. При-
стигна въ дрогерията на

Раф. Камхи.

КУПУВАМЪ АКЦИИ отъ разни
Д-ства, съ
много износимъ цѣни. За споразумение
въ редакцията.

СЕМЕЙСТВО, състоящо се отъ
мжжъ, жена и 3
годишно дѣте, се нуждае отъ малка
10—12 годишна бавачка за дѣтего,
съ бобро възнаграждение. Прѣдпо-
чита се за такъва, нѣкое сираче,
за да може да остане за по дълго
време при семейството.

—ВЪ ПРИДВОРНАТА—

Аптека **А. Фокасъ** при-
стигна чисто и прѣсно
рибено масло (моруново).

Честъ имаме да увѣдомимъ
почитаемото общество че слухо-
ховетъ, пустнати въ послѣдното
време за нѣкаква си мнима ли-
квидиция на фирмата ни, не е
освѣтъ творение на злосторни ези-
ци, тъй като не сме имали подбаво
намѣрение нито пакъ причина за
такава мѣрка, а напротивъ, въ по-
сланието си да закрѣпимъ още по
здраво доброто име на кѣща-
та ни, молимъ и канимъ почит.
общество да ни удостои и за
напрѣдъ съ своитъ поръчки, за
испълнението на които ще по-
ложимъ както и до сега всич-
кото ни усърдие и старание.

Варна 14 Октомври 1905 г.

Съ почитание:
Зембжуски & Номи.

Пазете се отъ имитирани пла-
тове, които се състоятъ отъ конци
и сѣчени парцали. Единствениятъ
прѣдставители за България на
швейцарски чисто вълнени и съ га-
ранция платове за перелини е фир-
мата **Миневъ & Дамяновъ** Варна
Бургасъ.

ПРОДАВА СЕ мѣсто праздно отъ
260 кв. м. Нами-
ра се въ II уч. подходящо за по-
стройка. Справка въ редакцията на
в. „Свободенъ Гласъ“.

ТЪРСИ СЕ хигиенична и мебелира-
на стая. Прѣдпочита се
близо до мусалата. Справка редакцията.

Женския и дѣтския трудъ.

Съ създаването „закона за жен-
ския и дѣтския трудъ“, който отъ
26 Септември н. г. е вече вѣл-
валъ въ сила, се открива единъ новъ
пътъ за уреждане отношенията
между трудътъ и капитала. Значи,
първата стъпка къмъ едно социал-
но законодателство, е направена.
Необходимостта отъ такъвъ законъ
е продиктувана безсъмнено, отъ по-
степенното развитие на нашето ин-
дустриално производство и отъ бър-
зото нарастване числеността на
нашето работничество. Може би то-
ва послѣдното обстоятелство да съ-
здава едно тежко призвание за
днешната държава, прѣдъ видъ ин-
тереситъ, които правятъ воющи тия
двѣ страни една спрямо друга, но ний
се намираме прѣдъ единъ фактъ, кой-
то налага своитъ изисквания и който
отъ гледището на висшата справедли-
вость не може да се отрича. Като пра-
вимъ това заключение, ний серъко-
водимъ единствено отъ желанието да
ладемъ едно вѣрно тълкувание на под-
будителнитъ причини, които сж съз-
дали това ново положение и безпри-
страстно да оцѣнимъ самата дѣй-
ствителность.

Въ постѣпката на днешното пра-
вительство — като поставя женския и
дѣтския трудъ подъ покровителст-
вото на държавата — ний не виж-
даме дори, изражение на едно ис-
кренно доброжелателство; една до-
бродѣтел, която да произхожда отъ
нѣкакви народолюбиви или хуманни
чувства, а камоли нѣкакво жела-
ние да се запазятъ интереситъ на
една угнетена класа. Да се създаде
една ничтожна защита за работни-
чеството, съ цѣлъ да се задоволи
то, тъй както бе направенъ опи-
тътъ да се задоволятъ другитъ съ-
словия на нашето общество, за да
не вдигатъ своя гласъ противъ без-
плоднитъ финансови мероприятия, е
най-вѣроятното съображение, за да
се поливи този малкъ зародишъ на
социално законодателство. За да из-
рази своитъ дѣйстви въ смисълъ на
едно съчувствено и грижливо отна-
сяние спрямо отдѣлнитъ функции
на общественитъ съсловия и класи,
днешната държава не трѣбваше да

чака да се изострятъ до негърпимос-
тежитъ условия, при които пр-
карва работничеството и чакъ тог-
ва да се погриже за неговата участъ.
Нѣколко години подъ редъ полож-
нието на работничеството, което
считаме като единъ отхвърленъ
забраненъ елементъ, прѣкара ед-
отъ най тежитъ фази, до дѣто
получи тая малка защита, която т-
скпернически му се поднася. Но
това е една печалба, която колко
и кѣсно спечелена, наумѣва за пр-
буденото съзвание у българското р-
ботничество, за ободряването
неговин духъ и организирането
неговитъ сили. Безъ този погн-
което значи съжсване нишката
мълчанието и робството, то не
имало още дълго време тъй мѣди-
ка стрѣха подъ която отчасти
могло да се запази отъ убийств-
нитъ удари на съвършенния кап-
тализъмъ.

Да видимъ, какви ползи може
довесе новия законъ.

Спорѣдъ чл. чл. 3 и 5, на дѣти
отъ двата пола, на възраст отъ
12 до 15 години, се забранява
работятъ по вече отъ 8 часа
денонощие; на жени, отъ какъва
и да е възраст се забранява
работятъ повече отъ 10 часа
денонощие. Дѣтца, по млади отъ
12 години, но навършили 10 г-
дини, не могатъ да се заставятъ
да работятъ повече отъ 6 часа
Това 6-часово работение се отна-
за за вѣдения, специално опрѣдѣле
съ указъ, издаденъ слѣдъ прѣд-
рителното вземено мѣние на М-
дицински Съвѣтъ и Министерсво.

Тукъ именно, законодателя е
калъ да изрази голѣмата си гри-
ливостъ къмъ малолѣтнитъ работ-
ци. Възможно е, както твърдя
нѣкои, да се отвори работа за
възрастнитъ работници, трудътъ
който господаритъ щѣли да прѣ-
почетътъ, като се откажатъ отъ
щитения дѣтски трудъ. Но какъ
полза отъ това, когато малки
дѣтца, тамъ гдѣто тѣхния трудъ
баде приетъ, ще се товаратъ съ
часова работа! Това е трудътъ
всички възрастни хора въ наше
държавни учрѣждения, минава въ
ловината въ почивки и дѣнаос
Извѣстно е, че фабричния трудъ
по тежка работа, неподходяща

малки деца, крехкия организъм на който се нуждае от повече почивка. Като се смята от принципа, взет от медицинската наука, че работния ден за всички работници, т.е. т.е. пълновъзрастни или непълнолетни, обаче не по малко от 8 часа, не трябва да надминава 8 часа, ще излезе, че тая защита, която за пръв път се дава на детския труд у нас, следъ толкова жертви, които е причинилъ несиления труд на работника, е удовлетворителна. Разбира се, не може да се очаква нещо по вече от една капиталистическа държава и държава, която крачи по този път; не може сжщо, да се прибегне изведнажъ до сравнението на нашата държава с Швейцария, където трудът на децата до 14 години, е абсолютно запрѣтенъ, но имаше какво да прѣче на нашето законодателство, поне да не допука на децата от 10 до 12 години, да работятъ повече от 4 часа на децата от 13 до 15 години повече от 6 часа дневно. Въ Англия 1) работния ден за деца въ 11 до 14 години е 5 часа дневно; въ Франция от 13 до 18 години — 10 часа; въ Дания от 11 до 14 години — 6 часа, от 14 до 18 години — 10 часа; въ Италия, от 10 до 14 години — 6 часа, от 14 до 16 г. — 10 часа; Швейцария, от 14 до 16 години — 11 часа, въ които влизатъ и часовете за училищно образование; Швеция, от 12 до 14 години — 6 часа, от 16 до 18 години — 10 часа; въ Норвегия — сжщо. Само монархическа Русия и Австрия; мо въ странитъ на мизерията Испания и Италия, по стѣпките на които е тръгнала и България, допущатъ на 8 часовъ работа, деца въ 10 до 12, до 14 и 15 години, при децата на 9 години! Въ другъ цивилизовани страни, както сежда от горниятъ цифри, е проправено, де по малкъ, дѣ по голъ, работния ден и съ малки изключения, не повече от 6 часа за деца от 10 до 14 години. И това, тамъ не е изолвиранъ от цѣлата трудът на юноши от 16 до 18 години, когато у насъ тѣ и следъ тоя законъ, се гавятъ на волята на господаритъ да имъ налагатъ продължителна, тежка работа, съ която да навалягъ изгубенитъ часове въ работата малкитъ деца. Заслужава да отлѣжимъ и обстоятелството, което же омаловажава значението на тази частъ отъ закона. Отсутствие у насъ на ови типъ фабрични заведения и работилници, които по свойство и приспособления да човарятъ на изискванията въ хигиенно отношение, отнема и найискрата гаранция за запазване здравето и организма на работника общо, а колко повече на малкото дете! Болкото и намалена работата на работника, условията си оставатъ сжщитъ: сж сжщото. вляжно,

Инспекция на труда и пр. отъ Н. Януков.

задушно, вонещо помѣщение!... Въ други по напреднали страни, макаръ работния ден да е по голѣмъ, поне врѣднитъ влияния, до голѣма степенъ, сж отстранени и тогазъ не се туря на рискъ здравословното състояние на работника. Ако инспектората, който ще се нареди у насъ, се покаже достатъчно безпристрѣтенъ, когато докладва резултатитъ отъ своитъ ревизии, ний сме увѣрени, че едва ли може да укаже на едно помѣщение, въ което работятъ работници, което да отговаря на назначението си. За примеръ ще посочимъ заключението на варненския трудовъ комитетъ, когато е ревизиралъ прѣди нѣколко дни, мѣстнитъ фабрики и работилници. За повече отъ тѣхъ е изказалъ мнѣние да се затворятъ, като неотговарящи на най елементарнитъ изисквания на хигиената и е призналъ грознитъ послѣдствия за здравето и организма на работящитъ въ тѣхъ работници.

Болкото повече човѣкъ задълбочава въ по нататъшнитъ постановления на закона, толкова по вече изпѣкватъ дрѣдъ него явни противорѣчия, които издаватъ недобросъвестността на законодателя. Четете чл. 7: „Нощната работа въ всички индустриални заведения се забранява за деца — момчета, по млади отъ 15 навършени години и за момичета и жени, отъ каквато и да било възраст“. Едва що отлѣхнали до нейде успокоително, следъ прочитанието на тия редове въ закона, мислейки, че тукъ поне е запазено едно надѣждно кѣтче, за смѣтчанането на работническата неволя, ето че изведнажъ се натъкватъ на втория и третия пунктове: *Обаче въ случай на усилена работа, настъпила следъ прѣустановявания производството, вследствие неопроходима сила или неврѣдвидени обстоятелства, това запрѣщение за деца отъ мъжки полъ би могло врѣменно да се прѣустанови за единъ срокъ, опредѣленъ отъ мѣстния комитетъ на труда или респективния инспекторъ, безъ обаче да да бждатъ употребявани на нощна работа деца по млади отъ 13 години“. После: *така сжщо деца отъ мъжки полъ, навършили 13 години възраст, могатъ да образуватъ нощни смѣни въ индустриални заведения съ непрекъснатъ огнь, но въ никой случай не може да се заставляватъ да работятъ по нѣщо отъ 11 часа прѣзъ нощта и съ разчетъ, щото между нощната работа и застѣпването имъ прѣзъ деня на служба, да сж изминали най-малко 8 часа. Следъ това почти отрицание на закрѣпата, която въ началния пунктъ на чл. 7, се прѣдвѣжда, излишно е да се мисли, че сжществува законъ за женския и детския трудъ. Кой ще може да спира господаритъ, да измислюватъ постоянно „непроходима сила“ и „неврѣдвидени обстоятелства“ за да товарятъ дори и по малки деца отъ 13 години съ нощна работа?**

При сегашния „контролъ“, който ще се прави отъ комитетитъ на труда едва ли вѣднѣжъ въ 6 мѣсеца и то по скоро да се каже, че комитетата работи, откозкото да се прави онова всестранно наблюдение, което напълно да се докосва до участъта на работниците, когато тѣ се товарятъ съ непосилна работа, можемъ смѣло да кажемъ, че работата въ фабрицитъ и работилницитъ ще слѣдва по стария си пътъ.

Едно още по категорично отрицание на чл. 7, четемъ въ крайния неговъ пунктъ: *Жени по стари отъ 15 години, които настояция законъ заваря, могатъ безъ изключение, да продължаватъ нощната работа обаче, съгласно разпорѣбитъ на чл. 10 отъ закона, трябва да иматъ работническа книжка. На каква гавра се подлага участъта на тоя полъ? Да се създава законъ за него сега и да му се казва въ сжщото, врѣме, „ще чакате още 5 години, до дѣто да получите неговата защита!...“*) По нататъкъ въ чл. 8, на женитъ — родилки, прѣзъ тѣчението на родилния мѣсець, се отнема заплатата, когато тѣмо тогава тѣ чувствуватъ най-вече нужда отъ срѣдства. По този начинъ е придизвикана родилката да напуска по-рано дѣглото и да се отпрати къмъ фабриката, макаръ и изнемошала отъ лишенията.... Защото... семейството, което може би, единствено, тя поддържа, апелира за хлѣбъ!...*

Като недава напълно нуждната защита на работниците въ фабрицитъ и работилницитъ, днешния законъ, се отказва да покровителствува домашния трудъ, тамъ гдѣто не работятъ по вече отъ 5 деца, чужди на семейството. Само ако сж 6, тогазъ, спорѣдъ забѣлѣжката на чл. 3, се прилагатъ разпорѣбитъ на закона. Въ такива домашни работилници най-вече се срѣщатъ деца, несвършили първоначалното си образование. Какъ би могла държавата по наложително да прѣдпази децата отъ неуга, ако ти чрѣзъ своя надзоръ не се вмѣкнеше и въ домашнитъ работилници! А за избѣгване надзора има много пътища, които биха усвоили господаритъ за да вършатъ спокойно своята промишлена работа съ помощта на незащитенитъ деца. Едно своеобразно разрѣпане покровителството на детския трудъ, изглежда да е прокарано въ закона; другояче не може да си обяснимъ, какъ може да не се покровителствуватъ 5 деца въ една домашна работилница, а да се покровителствуватъ такива само ако бждатъ по вече отъ 5, т. е., 6, 7 и т. н. А, какъ ще може да прѣнебрѣне закона покровителството на ония, „повече отъ 5 деца“, които господаря за да избѣгне надзора и

*) Трѣбваше законодателя да се замисли, когато прѣдвѣждаше този периодъ, поне за ония груби и безгранични носѣгательства, които се упражняватъ върху българскитъ деца въ фабрицитъ. Нощната работа е естествено да се разширява разпространеността на нощната работа.

защитата върху тѣхъ, земе да ги настани въ 2 работилници — изъ частнитъ домове?

Най сжщественията частъ отъ закона, интересуюция се, ще намѣри въ чл. 12 13 и 14. Тамъ се задължаватъ собственици, директори, управители, прѣдприемачи и др., въ заведенията на които работятъ деца или жени отъ каквато и да било възраст, да взематъ всички мѣрки за запазване здравето, сигурността и морала на работниците, както въ салитъ помѣщения, където се извършва работата, така и въ мѣстата, опредѣлени за пошивка и хранение. Искане се отъ тѣхъ още: *жилищни помѣщения и построени така, че да не представляватъ никаква опасностъ за здравето и живота на работниците и пр.*

Но, до назначението на титулярни инспектори на труда, което по всѣка вѣроятностъ ще бжде въпросъ на далечното бжде, а и уреждането на тоя институтъ, колко ли истински ще отговаря на назначението си, се учрѣдватъ въ градоветъ комитети на труда, състоящи се отъ 5 души: градския кметъ, общинския или околийския лѣкаръ, училищния инспекторъ и единъ прѣдставителъ на работническитъ сдружавания въ общината. Въ градоветъ, сѣдалища на Търговски-индустриални камари, въ тия комитети влизатъ като членове и секретаритъ въ търговско-индустриалнитъ камари. Длъжността имъ се нарича „почетна, а слѣдователно и безплатна“. Неце много умъ да се разбере мѣстотъ на тая „почетна дѣятелностъ“ отъ хора чиновници, ежедневно заняти съ своитъ канцеларски и специални работи. Единичия отъ тѣхъ само, именно прѣдставителя на работническитъ сдружавания може да бжде малко повече активенъ, но не е ли заставенъ и той, за да изкарва прѣхраната си, да не се отлѣля отъ дневнитъ си занятия? А кой тогава ще събира всички материалъ за приготвянето на „голѣмитъ доклади“, въ които ще се излагатъ слабоститъ на закона, нуждитъ, извлѣчени отъ опыта при неговото приложение, за измѣненията и допълненията му; кой ще трѣбва тѣ наврѣменно, обстоятелствено и грижливо да слѣди изпълнението постановлението на закона въ фабрицитъ и работилницитъ; кой ще може да обузда нечовѣшкитъ обрѣщения на господаря и фабрикантъ; кой ще бди за „запазването здравето, сигурността и морала на работниците“, денемъ и нощно врѣме, и пр. и пр.?

При тази очевидна немощ на трудовия комитетъ, може ли да се очаква каква да е полза отъ закона за женския и детския трудъ? Безсъмѣнно не, до тогава до когато не се организира една истинска инспекция въ най-широкъ смисълъ на думата, излѣзла отъ срѣдата на самото работничество.

Сигурно и това нѣщо единъ денъ ще се брой наредъ съ другитъ па-

чалби на работническото, но ако то въ по съгласни редове продължи своята борба.

Като говорихме по рано, по въпроса за изплащането заплатител на учителите, ний нѣказахме мисълта, че това изплащане може да се поеме напълно от държавата, безъ отъ това да пострадатъ нито нейните интереси, нито тия на общините нито пъкъ тия на данѣкоплатеца. Единъ бегълъ погледъ върху историческото развитие на общин. върхнина, би напълно ни доказало тази мисъл, нѣ ний нѣма сега да направимъ това. Ще се ограничимъ да кажемъ само, че за данакоплатителъ е безразлично, щомъ отъ тѣхъ по единъ или други начинъ ще се прибере сумата, нужна за изплащане заплатата на учителите, които се грижатъ за възпитанието на тѣхните дѣца. За тѣхъ малко важи дали това ще става отъ общините или пъкъ отъ държавата, както и това дали тѣзи суми се събиратъ отъ тѣхъ чрезъ общините или държавата, още повече, когато това се извършва отъ едни и сѣщи финансови власти — бирниците. За държавата показаме по рано още, че тази мѣрка би принесла една доста чувствителна полза отъ 535203 лева, съ които тя би си послужила било, за да увеличи заплатите на учителите или пъкъ да посрѣщне нѣкои належащи разходи по народната просвѣта.

Остава ни сега да видимъ, дали е възможно тази мѣрка по отношение общинския бюджетъ, дали може тя да се приложи въ практика безъ да срѣщне нѣкои прѣчки. Че съ това намаление на наймалко нѣма да пострадатъ общинските интереси, това е много ясно, защото отъ тѣхъ като се взема частъ отъ прихода, отнема имъ се заедно съ това и една отъ голѣмите тежести, изплащането на учителските заплати. Трудността, която може да се срѣщне при прилагането на тази мѣрка въ практика, се състои само въ това, дали ще може това намаление да стане на всѣкъдѣ, т. е. дали при всички видове данѣци това намаление е възможно. Размѣра на общинската върхнина за разнитѣ видове данѣци е различенъ и варира между 15% до 50%. Отъ патентитѣ за право-продаване тютюнь и спиртни пития се събира най-много. Максимумъ ѝ достига до 50%. Отъ данѣка върху занятията и сградитѣ се събира до 30%, а за другитѣ данѣци съ изключение на военния данѣкъ пѣтната те-гоба размѣра ѝ достига до 15%. Отъ тукъ слѣдва, че за да бѣде възможно това намаление на общинската върхнина съ 10% трѣбва отъ всички данѣци събираната общинска върхнина да

надминава 10%, защото ако е по малко отъ 10%, или даже 10% това намаление е невъзможно и тогава ще трѣбва и размѣра на училищния данѣкъ вмѣсто да бѣде еднакъвъ между различни прѣдѣли да варира съобразно съ различните видове данѣци. Нѣ тази трудностъ е възможна само при данѣци, за които максимумъ е опредѣленъ до 15%, защото само тамъ може да прѣдположимъ такъвъ единъ размѣръ при който 10% намаление не би било възможно. За другитѣ данѣци този размѣръ е твърдѣ голѣмъ и намалението е по-вече отъ възможно. За голѣмощастието тази прѣчка можемъ само да прѣдполагаме защото до колкото ни е извѣстно никѣдѣ този размѣръ не е толкова малкъ. Въ най-много общини размѣра на тази върхнина достига до максимумъ а въ голѣма частъ и максимумъ 15% не е достатъченъ и се явява нужда, да се прѣдвиди въ бюджета и извънредна общинска върхнина, за да могатъ да се покриятъ необходимитѣ разходи.

Съ това, и това единствено прѣдполагаемо затруднение, което би срѣщнало прилагането на такава една практика за изплащане на учителските заплати е избѣгната, а това ще даде възможностъ на държавата да поеме изплащането на цѣлата учителска заплата. Съ това този труденъ въпросъ е уривенъ, общината се освобождава отъ една голѣма тежестъ, учителя осигурява положението си и облекчава задачата си, защото нѣма да бѣде вече трѣбъ въчитѣ на селенитѣ, а държавата изпълва едно отъ задълженията си, които има спрѣмо всички тия, които ѝ помагатъ за постигането на заданитѣ отъ нея цѣли.

ХРОНИКА

Сназна. Миналия недѣленъ денъ г. Тонжоровъ отъ Пловдивъ въ една продължителна сказка, е изказалъ своето гледище за жената, като гражданка, съпруга, домакиня и майка. Сказката е била посѣтена повече отъ ученици и ученички отъ горните класове на мѣстните дѣвически и мъжки гимназии. За тия отъ присѣтствующитѣ сказката е запазила своето назидателно значение. Г-нъ Тонжоровъ е продължилъ сказката си съ разглеждането на економическата страна на нашия животъ. Мнозина отъ присѣтствующитѣ се произнасятъ добръ за изказанитѣ мисли отъ сказчика.

Варненския седмиченъ пазаръ.

Всѣки понедѣлникъ и вторникъ тамъ се стичатъ отъ всичките страни на града множество

хора да си набавятъ разни домакински потребности, донесени въ изобилие. Най-вече се изнасятъ за продажъ продукти за храна: сирене, наденици, пастарма, масло разни зеленчуци и цѣли клѣтки съ птици. Единъщо най-важно не видѣхме до сега сега тамъ да се яви: нужния санитаренъ надзоръ. Ако го имаше, едва ли можеше разни продавачи на развалено сирене, наденици, пастарма и мухлясали бакалски дреболии за ѣдене да намиратъ най-вни купувачи които да тровятъ организма си съ такива негодни прѣдмети, достояние на боклука. Желателно е да се праща тамъ рѣдовно, всѣка седмица човѣкъ отъ санитарната власть, който да прѣвѣрва изложенитѣ на продажъ продукти.

По улицитѣ на града на много мѣста се срѣщатъ трапича, въ които въ врѣме на дъждъ се събира вода и се образува непроходима калъ. Такива трапича ще прѣчатъ на движението, особено прѣзъ зимата. По улицата „ташиолу“ ги има най-много. Вѣрваме, че не би коствувало много на общината, ако разпорѣди да се изпълнятъ съ чакълъ и пѣськъ. Не трѣбва всичко да се остави се за общото регулиране на улицитѣ.

Парцаленитѣ черги намѣриха такава широко употребление въ къщи, щото парцалитѣ, хвърляни на боклука, днесъ струватъ пари. Съ тѣхъ почнаха да тргуватъ циганитѣ — метачи, които прѣбиратъ смѣтоветѣ отъ къщи. Поистѣрватъ парцалитѣ отъ прахъ и срѣщо малки възнаграждения, ги продаватъ на жени да си такъжъ отъ тѣхъ черги. Вѣднажъ бѣхме свидѣтели, когато единъ циганинъ ровеше смѣтитѣ и събираше изхвърлени трандафелови стърчета, съ които пълнеше една малка торбичка. За какво ли сѣ му биле тия трандафили? Кой може да ни увърѣи, че тѣ не сѣ послужили въ нѣкоя сладкарница или въ нѣкое домакинство за приготвяне на трандафелови сладка? Въ интереса на общественото здравие ний отбѣлѣзваме тия факти, които ни напомнятъ разпространението на сигурна зараза. А комуто е длъжностъ да бди за запазването на това здравие, нека не чака само напомняване отъ насъ.

Единъ отъ дѣятелнитѣ чиновници при тукашната тел.-поч. станция, Левчо Поповъ, който доста врѣме изпълняваше вакантната длъжностъ подначалникъ при сѣщата станция, въ началото на този мѣсець бидѣ прѣместенъ за началникъ на станцията въ г. Добричъ, а на негово мѣсто бѣ прѣмѣстенъ Добричкия Началникъ станция Великовъ.

Настоятелството, на Българската Благотворителна Взаимно-спомогателна Танц. Дружинка

„Веселба“ въ гр. Варна, въ общо събрание рѣши да даде първия си балъ прѣзъ настоящия сезонъ на 5 ноември т. г. въ зала „България“

Прѣдаваме въ прѣводъ вѣстията мѣжду Гръцкото правителство и Българското параходно дружество конвенция по пътуването на Българските търговски параходи.

Държавенъ вѣстникъ, Атина, 15 Юлий 1905 г. № 130: за потвърждение сключената пощенска конвенция между Главната Дирекция на пощитѣ и телеграфитѣ на Гърция и Георги Евстатиюди Мавромати повѣренникъ на Българското Търговско Параходно Дружество имѣюще сѣдалище гр. Варна.

Законъ № 3068.

Георги I

Кралъ на Гърцитѣ

Постановихме въ съгласие съ Народното Събрание и заповѣдаме, *Членъ единственъ.* Подтвърждава се конвенцията, сключена между Главната Дирекция на пощитѣ и телеграфитѣ, като прѣдставител на Министра на Вѣтрешнитѣ дѣла и между Георги Евстатиюди Мавромати, пълномощникъ на горѣказаното Параходно Дружество, текстътъ на която е слѣдния:

Конвенция.

Между Главната Дирекция на пощитѣ и телеграфитѣ на Гърция и Българското Търговско Параходно Дружество въ Варна. Г-нъ Никола Ламбринопуло, Главенъ Директоръ на пощитѣ и телеграфитѣ на Гърция, дѣйствуещъ отъ името на Гръцкото правителство, на основание пълномощното отъ 31 Май т. г. подъ № 23068, дадено му отъ г-на Министра на вѣтрешнитѣ дѣла, и Г-нъ Георги Евстатиюди Мавромати, пълномощникъ на Българското Търговско Параходно Дружество на основание пълномощното, дадено отъ управителния съветъ на 20/II 1904 год. подъ № 127, като сѣ били натоварени да опредѣлятъ отношенията между Гръцкото Правителство и вишепоменуемото дружество и като си размѣниха взаимно пълномощнитѣ си, съгласиха се върху слѣднитѣ членове: *Чл. първи.* Българското Търговско Параходно Дружество се задължава да държи чрезъ параходитѣ си, освѣнъ въ случай на прѣдозиима сила и измѣнение на расписанието (итинерера) си, прѣдвидено въ чл. 2-й редовно седмично съобщение между Варна и Пирея, съ отбиване на идване отъ Варна въ Цариградъ, Дарданелитѣ и въ Пирея, а на връщане въ Хио, Митилинъ, Смирна, Дарданелитѣ, Цариградъ, Бургазъ и Варна.

Слѣдва

СПИСЪКЪ

На пожертвувателитѣ въ полза постройката храма Св. Петка въ гр. Варна.

Балчиско с. Дембелкой

1	Х. Гено Колевичъ,	50 л.
2	Стефанъ Х. Матѣевъ,	20 „
3	Захария П. Холевичъ,	30 „

Сюртубей	
4 Костадинъ Люцкановъ	20 „
5 Петър Василя Дончу	2 „
6 Иванъ Цондовъ	1 „
7 Георги Нено Дончу	5 „
8 Пятранъ Дончевъ	5 „
9 Велико Даванловъ	2 „
10 Георги Куртевъ	2 „
11 Теохариъ	2 „
12 Топо Петровъ	2 „
13 Стефанъ Георгиевъ	1 „
14 Иосифъ Николовъ	2 „
15 Стефанъ	2 „
16 Варсамъ	2 „

Всичко 148 „

[Слѣдва]

Варненски Сждебенъ Приставъ.

ОБАВЛЕНИЕ № 5487

За удовлетворение иска на Павли Атанасовъ отъ Варна по издадения изпълнителенъ листъ № 15 отъ 9-й Януари 1901 г. на П Варненски Мир. Сждъ, противъ Иванъ Алексиевъ отъ Варна за 74 лв. обявявамъ, че отъ послѣдното двукратно двукратно публикуване настоящето въ мѣстенъ вѣстникъ и въ продължение на 31 дни съ правонадаване въ 24 часа 5% ще продавамъ публично: едно лозе отъ 2866 кв. м. находяще въ землището на гр. Варна, въ мѣстн. „Планово“, при сѣсѣди, Митю Добревъ, Иванъ Тулчалията, Георги Чаушина, Кара Кънчо и пѣтъ, оцѣнено за 120 л.

Желающитъ да купятъ имота могатъ да прѣглеждатъ книгата по продажбата и да наддаватъ всѣки присѣственъ день и часъ въ канцеларията ми.

Гр. Варна 23 Септем. 1905 год.

Ш Сжд. Приставъ: Н. Ангеловъ.
1—2

ОБЯВЛЕНИЕ № 3277

За удовлетворение иска на Варненската Землед. Банка по издадения изпълнителенъ листъ № 8058 отъ 9-й Юний 1901 год. на Варн. Обрѣженъ Сждъ, противъ Полихронъ Ивановъ отъ гр. Варна за 1000 л. обявявамъ, че отъ послѣдното двукратно публикуване настоящето въ мѣстний вѣстникъ и въ продължение на 31 дни съ правонадаване въ 24 часа 5% ще продавамъ публично: долуозначенитъ недвижими имоти находящи се въ земл. на с. Галата а именно: 1) къща едноетажна отъ 3 стаи съ дворъ 4 дек. оцѣн. за 501 лв. 2) нива отъ 4 дек. 5 ара мѣст. „Кулакъ Тарла“ оцѣн. 15 лв. 3) нива отъ 10 дек. 5 ара мѣст. „Узунъ Алъкъ“, оцѣн. 30 л. 4) нива отъ 14 дек. 9 ара мѣст. „Бурунъ Тарла“ оцѣн. 45 л. 5) нива отъ 33 дек. 6 ара мѣст. „Орта Бурунъ“, оцѣн. 100 лв. 6) нива отъ 19 дек. 1 аръ мѣст. „Гюргеръ Пунаръ“ оцѣн. 60 лв. 7) нива отъ 19 дек. мѣст. „Тавшанли“ оцѣн. 60 лв. 8) нива отъ 19 дек. 8 ара мѣст. „Канлъ Гечиди“ оцѣн. 60 лв. 9) нива отъ 6 дек. 2 ара мѣст. „Топъ Армудъ“ оцѣн. 20 л. 10) нива отъ 10 дек. мѣст. „Крчанлъкъ“ оцѣн. 30 л. 11) нива отъ 10 дек. 9 ара мѣст. „Куру Коварджа“ оцѣн. 33 лв. 12) нива отъ

8 дек. 1 аръ мѣст. Ташлъ Янж“ оцѣн. 25 лв. 13) нива отъ 41 дек. мѣст. „Баиръ Баши“ оцѣн. 120 л. 14) лозе отъ 2 дек. 7 ара мѣст. „Ени Билъ“ оцѣн. 27 лв. 15) ливада отъ 3 дек. мѣст. „Аркъ Булузъ“ оцѣн. 10 лв.

Желающитъ да купятъ имота могатъ да прѣглеждатъ книгата по продажбата и да наддаватъ всѣки присѣственъ день и часъ въ канцеларията ми.

Гр. Варна 1 Юний 1905 дог.

Ш Сжд. Приставъ: Н. Ангеловъ.
1—2

ТЪРСИ СЕ

вакантно мѣсто въ нѣкоя търговска къща въ гр. Варна, за продавачъ или пктувачъ агентъ на разни галантарийни бюжетарни, дрѣболини, колониални стоки и др. Кандидата има дългогодишна търговска практика. За споразумения въ редакцията на „Свободенъ Гласъ“

НОВА ДРОГЕРИЯ

ИЗВѢСТЯВАТЪ НА ПОЧИТАЕМАТА ПУБЛИКА, ЧЕ НА 21 АВГУСТЪ Т. Г. ОТВОРИХЪ НОВА ДРОГЕРИЯ ВЪ IV УЧ. УЛ. „ТАШЪ ПОЛУ“ № 23.

Гр. Варна, 1/VIII 1905 г.

Съ почитание:

аптекарь Н. Новиришки.

Важно за посѣтителитъ на града.

Обявяваме, че наемме хотелъ „Пресла“, за който доставяме въкъмъ новата мобилитровка. Въ хотела сме уредили и го- тилица, въ които посѣтителъ ще намери най-отбрани и вкусни гостби; приготвявани при извънредна чистота. Както въ хотела така и въ гостинищата не липова и бърза прислуга.

Содержатели:

Кирчевъ С-іе Копчевъ

Иосифъ Я. Коевнъ & Братъ
ФАБРИКА ЗА БОЯДИСВАНІЕ

НА ВСѢКАКВИ ПРѢДИ

ВАРНА

СЪ МНОГО ИЗНОСИ ЦѢНИ.

Варна, Печатница на Д. Тодоровъ и С-іе

Варненско Търговско Кредитно Д-во — Варна

ПОКАНА

Поканва г. г. Акционеритъ на Дружеството да присѣтствуватъ на извънредно общо събрание, което ще стане въ Недѣля 20 Ноемврий т. г. въ залата на читалището „ОДИСИТОНЪ“.

ДНЕВЕНЪ РѢДЪ:

- 1) Измѣнение на Устава
- 2) Избиране на Провѣрителенъ Сжвѣтъ

Въ случай че събранието не се състои, то съгласно чл. 19 отъ Устава се отлага за 27 сжщий мѣсець въ сжщото помѣщение и сжщи часъ безъ втора покана.

Пълномощнитъ писма трѣбва да се прѣдставятъ въ Дружествената кантора най-късно до 19 Ноемврий т. г. часа 5 подиръ обѣдъ.

Варна, 28 Октомврий 1905 год.

Отъ Управителний Сжвѣтъ.

Кредитно Д-во „ГИРДАПЪ“ — Варненски клонъ — Варна.

ИЗВѢСТІЕ

Варненски клонъ на Кредитното Д-во „ГИРДАПЪ“ съобщава, че въ скоро врѣме ще пустне въ продажба

ЛОЗОВЕ

ОТЪ СОФИЙСКАТА

— КЛАСНА ЛОТАРИЯ. —

По този случай моли тия господа, които бихъ желали да бждатъ Подколектори въ Варна или другитъ градове на княжеството, да се отнесатъ до кантората ми въ Варна, като укажатъ: какво количество лозове биха желали да ангажиратъ за распродаване.

Условията и съотвѣтствующия хонораръ за г. г. подколекторитъ, ще имъ се събщи при поискване.

Варна 18 Октомврий 1905 год.

Отъ Варненски Клонъ

на

Кредитното Д-во „ГИРДАПЪ“.

МИНЕВЪ С-іе ДАМЯНОВЪ

КРОЯЧИ

Варна

Вургасъ

Извѣстятъ на почитаемитъ си клиенти и на интересующитъ се, че имъ пристигнаха разни модерни по сезона платове за мъжки дрѣхи отъ Английски и Французки реномирани фабрики и мѣстни такива. Второ, извѣстятъ, че пристигна и извѣстия по качеството си Швейцарски платъ за перелини.

Приготвяватъ по порѣчка костюми и перелини по вкуса на клиента.

Обърнете внимание на обявлението на 1-та страница.